

Odovědi a komentáře:

1. Dům Bludowských (Kamienica Bludowskich) stojí na základech bývalé mincovny, založené Měškem I. Právo razit mince patřilo mezi výsady panovníka země. V některých případech bylo toto právo propůjčováno významným šlechtickým rodům, církevním hodnostářům a ojediněle i městům, ale to není případ těšínských knížat, kteří byli vládnoucími suverény.

Dřívější knížecí mincovna byla od základu přestavěna, má pseudorokokovou dekoraci a od přelomu 17. a 18. století byla ve vlastnictví barona Bludowského. Nyní (od r. 1999) je sídlem Těšínské knihovny (Książnica Cieszyńska) – knihovny s nejvzácnějšími historickými knihami Těšínského Slezska. Dům Bludowských se nachází na ulici Mincovní (Mennicza 46) v místě, kde se původně nacházelo centrum města (v okolí Divadelního náměstí).

*Dům Bludowských
(Kamienica Bludowskich)*

2. Jestli „peníze kazí člověka“? Smyslem této otázky je vést žáky k hlubšímu zamyšlení nad rolí peněz v naší společnosti a v jejich životě. Každý má právo na svůj vlastní názor. Rozhodně je však třeba zdůraznit, že peníze samotné člověka nekazí, ale je to touha po penězích, majetku, která může člověka zcela pohltit.

Peníze jsou v současné době obvyčejnými papírky, anebo jsou dokonce pouze „virtuální“. Hodnotu jim dává jen dohoda lidí, že

nějakou hodnotu mají. Dříve tomu tak ale nebylo. Lidé si mezi sebou směňovali výrobky, anebo drahé kovy. Aby se však zjednodušila směna zboží, zavedly se peníze. Z peněz jako „prostředku směny“ se dnes stal „předmět směny“, jelikož se s penězi obchoduje.

Říká se, že kdo má peníze, má moc... Možná. Je však dobré si uvědomit, že za peníze se vše koupit nedá, například přátelství, láska, důvěra, zdraví. Člověk, který se v životě zaměří jen na získávání peněz, skončí tak, že už ho nic jiného nezajímá. Čím víc má, tím více chce. Je to začarovaný kruh.

Peněz je určitě zapotřebí – jídlo, bydlení něco stojí. Ale potřebují ten nejnovější a nejdražší tablet na trhu?

Nejen o tolaru kněžny Alžběty Lukrécie

3. Náhrobní deska se původně nacházela pravděpodobně u hrobky na hřbitově u kostela sv. Trojice. Později byl náhrobní kámen přenesen na východní stěnu kostela. Text, který zaujímal větší část desky, byl odtesán po roce 1945. Zachoval se pouze dolní fragment s měšťanským erbem. Text byl odtesán asi v souvislosti s tím, že byl v německém jazyce. Po ukončení druhé světové války totiž vládla nejen v Těšíně velmi silná protiněmecká nálada. Její současný stav je dobře patrný na níže uvedeném obrázku.

*Současný stav náhrobní desky
mincmistra Gerloffa*

4. Gabriel Gerloff zemřel 13. června 1655 ve věku 50 let. Je to stejné datum, kdy byly definitivně uzavřeny mincovny v Těšíně i Skoczowě. Jestli peníze přinesly Gabrieli Gerlofovi štěstí, nevíme. Po sobě zanechal majetek ve výši 1245 tolarů. Jen pro představu: havíř anebo tesař si tehdy vydělal jeden tolar za týden. 1245 tolarů by si vydělal téměř za 24 let.

Jako dědic se pro tento majetek přihlásil nějaký Samuel Henkel z Magdeburku. Právě on financoval svému příbuznému, poslednímu těšínskému mincmistrovi, náhrobní desku. Z toho můžeme usoudit, že ač bohatý, nezanechal přímé potomky, kterým by mohl majetek odkázat.